

Bergen 16. september 2022

NOU 2022:6 – «Nett i tide» - Høringsmerknader fra Invest in Bergen

Invest in Bergen jobber for å få flere bedriftsetableringer i bergensregionen. Vi retter særlig oppmerksomheten vår mot større industrietableringer som i de aller fleste tilfellene krever store mengder ren, norsk kraft. Det er dessverre blitt en mangelvare i regionen. Derfor har vi i de siste årene brukt tid og krefter på å finne løsninger som kan sette fortgang i krafttilgangen i regionen. Vi ser nå at oppmerksomheten vi og andre i regionen har hatt på dette feltet er blitt hørt, men vi er langt fra i mål, og opplever at utenlandske bedrifter som ønsket å vurdere vår region som sted for etablering, ikke kommer hit, fordi vi ikke vet når vi har nok kraft å tilby.

Invest in Bergen er finansiert av Vestland fylkeskommune, Bergen kommune og de 16 andre kommunene i bergensregionen. www.investinbergen.no.

Sammen med Vestland og Rogaland fylkeskommuner og New Kaupang, engasjerte vi Aabø Powerconsulting for å se på løsninger for å få mer kraft i de nærmeste årene, mens vi venter på den endelige løsningen som er utbygging av en ny linje som antagelig ikke står ferdig før i 2028/2032. Rapporten med forslag til løsninger ble oversendt Strømnettutvalget som innspill til deres arbeid. Vi er glad for at flere av disse løsningsforslagene er med i Utvalgets sluttrapport «Nett i tide».

Vi mener Strømnettutvalget har gjort et grundig og godt arbeid og støtter utvalgets anbefalinger til tiltak. De anbefalte tiltakene er imidlertid ikke tilstrekkelige til å kunne gjennomføre det grønne skiftet. For vår region vil dette bety manglende etableringer som følge av mangel på tilstrekkelig elkraft i tide.

Tiltak for å redusere tidsbruken

Rapporten fokuserer på tiltak for å redusere tidsbruken. Vi støtter dette søkelyset på kortere frister, krav om parallelle prosesser og økte ressurser – særlig til NVE for å ta unna saksbehandlingskøen. Også prinsippet om fast track er viktig, men også her bør departementet vurdere å gå lengre enn utvalget tilrår og gjerne bruke et eksempel fra vår region.

Vi stiller oss bak Vestland fylkeskommune som ber departementet i sin høringsuttalelse å se på tiltak som kan ta ned risikoen som nettselskapene sitter med i dag dersom de ønsker å være i forkant med nettutbyggingen. Nettselskapene har ingen incentiver for å ta risiko for å bygge ut nett før etter etterspørsel fra aktør. (innmeldt behov med forpliktelser for innmelder). De belønnes heller for reaktiv atferd gjennom inntektsreguleringen.

Arbeidsdelingen mellom Statnett og de regionale selskapene (DSO ene) drøftes ikke av Strømnettutvalget. De regionale nettselskapene kan (og vil?) ta en mer aktiv rolle framover. Dette vil etter vårt syn kunne avlaste Statnett og øke farten i utbyggingen av nettet.

Tiltak for å ivareta samfunnsøkonomisk utvikling av nettet

Vi støtter de aktuelle forslagene på dette området, blant annet knyttet til muligheten for bedre utnyttelse av dagens nett. Vi må utnytte dagens nett bedre for å sikre viktige etableringer mens vi venter på nytt nett. Dette er også et vesentlig moment i rapporten fra Aabø Powerconsulting. Her kan og bør en ta i bruk flere verktøy framover. Digitalisering og bedre måling av status i nettet, samt laststyring og større fleksibilitet i forbruk og produksjon kan benyttes her. Utvalget oppfordrer Statnett til å vurdere om de i perioder, eller generelt, bør ta noe høyere risiko enn det som ligger til grunn i dagens driftspolicy. Dette er på mange måter det samme som ble spilt inn fra vår side under overskriften N-0,9.

Tiltak for å utbedre tilknytningsprosessen

Strømnettutvalget legger til grunn dagens regime med prinsippet om verdinøytralitet og «Første mann til møllen. Invest in Bergen støtter Vestland fylkeskommunes oppfordring til departementet om å vurdere en forskriftsendring som lar nettselskapene prioritere å knytte til nettet aktører med større verdiskapingspotensial, eller uttrykt som «større potensial for å bidra til det grønne skiftet». Nordhordland Næringslag og Næringsalliansen Vestland formulerer dette som en oppfordring om å etablere en helhetlig nasjonal plan for utbygging av nett og ny kraftproduksjon etter mal fra samferdselssektoren – les Nasjonal Transportplan (NTP).

Vennlig hilsen/
Regards

Vidar Totland